

Az EU szintű textil- és ruházati ipari szociális partnerek konferenciája

Vujkov Krisztina

Az EU szintű textil- és ruházati ipari szociális partnerek ágazati párbeszéd bizottságai és munkabizottságai 2011. december 5-7-én Brüsszelben tanácskoztak és az alábbi témákat tárgyalták meg.

A 2012. évre szóló munkaprogram tervezet a textil- és ruházati ipari ágazati párbeszédért

Az EURATEX és az ETUF:TCL, mint európai szintű szociális partnerek szerepet játszanak és továbbiakban is javítani kívánják az ágazati alapú szociális párbeszédet. Ennek tükrében rögzítették a 2012. évre szóló munkatervüket. Szakmai tevékenységük célja – amit a nemzeti szintű szociális partnerek is támogatnak –, hogy EU szinten javítsák az autonóm, ágazati alapú szociális párbeszédet és nemzeti dialógusokat európai keresztágazati szinten is.

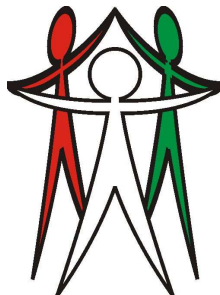
A program tükrözi ill. a programot alátámasztja a 2010. október 28-i bizottsági közlésre szóló nyomon követés is, amely „A globalizációs terület egy integrált iparpolitikája” témaköréről szól. A munkaprogram válasszolni szándékozik az EU Bizottság által kibocsátott 7 „zászlóvivő kezdeményezésre”, amely célul tűzi ki a növekedést és a foglalkoztatást, különösképpen azt az EU Közlést, amelyet 2010. október 23-án fogadtak el a „Napirend új szakképzettségekre és munkahelyekre: egy európai hozzájárulás/lépés a teljes foglalkoztatottság felé” elnevezéssel.

A 2012. évi munkaprogram több szekcióra struktúrált: kereskedelem-, ipar- és szociálpolitika, bővítés.

- A külső kereskedelmi megállapodások (FTA, WTO, GSP) részeként a textil- és ruházati ipar ügyeinek nyomon követése.

- A textilszálak neveihez, valamint ezzel összefüggésben a 2011-ben elfogadott, a textiltermékek összetételével kapcsolatos címkézés és megjelölés/eredetmegjelölés témájában a textil- és ruházati ipari ügyek nyomon követése. Itt megjegyzést érdemel a magyarországi KÁPB kiemelt szerepe, amelyet 2005. október 18-án EU szintű lobbizással indított el a hazai KÁPB Kovács László akkori EU biztossal, valamint William Lakinnal, az EURATEX igazgatójával és Patrick Itscherttel, az ETUF:TCL főtítkárával azért, mert a fekete-kereskedelem, a címkézés és az eredetmegjelölés rendkívül fontoságú a költségvetési költség-hozzájárulás tekintetében. Fontos, hogy a versenyben mindenki egyenlő feltételekkel álljon a piacon. Az egyeztetés már ekkor elindult az EU költségvetési és kereskedelmi biztosával.

- Az EU kezdeményezések valamint a Vállalkozási Főigazgatóság által levezényelt, a divatiparról szóló jövőbeni közlés és a felmérés eredményei, amelynek kiadása 2012-ben várható.

- Az ipari változások előrejelzése: szociális párbeszéd – az ETUF:TCL, EURATEX és a COTANCE által benyújtott közös projekt nyomon követése egy „Kutatási/Akció program” címmel, amely a textil-, ruházati és bőripari ágazatokban a szerkezetátalakítás jobb előrejelzését és kezelését célozza. (Az első ilyen témájú projekt 2007-ben indult.)

Kereskedelem

2014-ben új GSP rendszer (General System of Preferences, azaz Általános Preferencia Rendszer) lép életbe, azaz új versenytársak jelennek meg a piacon. A jelenlegi tervezett GSP szöveg tartalmával a szociális partnerek nem értenek egyet. Végleges szöveg még nincs, ezért *Francesco Marchi* azt kéri a nemzeti szintű szociális partnerektől, hogy 2012. január 16-ig adjanak visszajelzéseket arra a felhívásra/kérdőívre, amelyet az EURATEX fog összeállítani. Egyébként a Bizottság tervezetét a szociális partnerek köröztetni fogják nemzeti szinteken. *Luc Triangle* szerint az új GSP olyan eszköz lesz, amellyel közvetlen kapcsolattal be lehet lépni az új GSP rendszer által érintett fejlődő országok szociális struktúrájába. Érvényesíteni lehet majd az ILO minimális szabályait. A fontos az, hogy az új GSP szövege legyen világos, átlátható. Amit jelenleg nehéz látni, hogy ebben a tervezetben az EU Parlament milyen aláspontot fog képviselni.

Magatartás Kódex

Luc Triangle javaslata az, hogy a Magatartás Kódex végleges aktualizálása előtt össze kellene gyűjteni más ágazatok aktualizált kódexeit, hívjanak meg semleges szakértőt a következő munkabizottsági ülésre és az összegyűjtendő tapasztalatok alapján véglegesítsék a Magatartás Kódexet. Az EURATEX képviselői egyetértettek ezzel a javaslattal.

A vállalatok szociális felelőssége

2006 óta az EU Bizottság a Vállalatok Szociális Felelősségével (Corporate Social Responsibility, CSR) kapcsolatos szabályozása óta sok változás történt. Ennek új szabályozása vált szükségessé a következők miatt:

- versenyképesség – win-win pozícióba kerülés,
- vállalatok részvétele,
- bizalom – ez a kulcsszó,
- EU 2020 irányelvek,
- nyilvános szolgáltatás,
- foglalkoztatottság,
- etikusság,
- átláthatóság,
- önreguláció,
- hosszú távú beruházások a rövid távúak mellett,
- közbeszerzés.

A CSR keretében 2006-2011 között 149 megállapodás történt, előtte 2006-ig 79 megállapodás jött létre.

Akik a CSR témájában megállapodást fognak kötni, azokat a Bizottság különös szabályok alapján – jelentési kötelezettségük vizsgálatával párhuzamosan – ellenőrizni fogja. Az új szabályozásról/törvényről az EU Bizottság nemzetállami szintű kézikönyvet szándékozik kiadni. Az új szabályozást 2015-2020 között szeretnék elterjeszteni. A betérjesztés előtt egy ún. kerekasztal megbeszélést tartanak. A CSR tekintetében egyre nagyobb jelentőséget kap az emberi jogok és a CSR kapcsolata. Minden vállalatnak érdeke ezt megvalósítani, a belső beszállítói rendszerükben is.

Az európai szociális partnerek szerepe és a változások kezelése

Daria Cibrario az EU szintű Cukoripari ÁPB-től kapott meghívást az ülésre, hogy tájékoztatást adjon a cukoripart képviselő EU szintű szociális partnerek szerepéről, valamint arról, hogy hogyan kezelték a változásokat. Felsorolta azokat a lépéseket, amelyeket a CEFS és az EFFAT tett az ipar érdekében: Magatartás Kódex, CSR megállapodások, Egészség és Biztonság, Képzés és oktatás, Tisztességes üzleti magatartás, Munkafeltételek, Szerkezetátalakítás. A CSR és a cukoripar reformja összefonódott – ez elkötelezettség volt a munkavállalók elhelyezésére, hogy levegényelhessék a krízist.

EU-Kína üzleti csúcscrtekezet

2011. október 25-én Tienccsinben tartották meg az EU-Kína üzleti csúcscrtekezetet. Erről a Business-europe és az EURATEX tájékoztatót készített, különös tekintettel a kereskedelem és üzleti kapcsolatokra: nyersanyagpolitika, támogatások, közbeszerzés, szabványok és szabályozási aspektusok, szellemi termékek tulajdonjoga (Intellectual Property Rights, azaz IPR), beruházás.

Az elmúlt 15 év alatt Kína piaci reformjaival megháromszorozta globális export piaci részesedését: 5 %-ról 16 %-ra. Ezzel Kína megelőzi Japánt (9 %), az USA-t (12,5 %) és éppen hogy csak az EU mögött van (19 %). Kína elsődlegesen iparát fejlesztette, „a világ gyára” lett. Ebből következően a kereskedelmi adatok azt mutatják, hogy az EU-Kína kapcsolatot legfőképpen az ipari kereskedelem dominálja. A szolgáltatáskereskedelem és a külföldi beruházások viszonylag alacsonyabb szinten állnak. Az EU exportja Kínába évi 20 %-ról 30 %-ra növekedett. A kapcsolatot az EU vonatkozásában masszív kereskedelmi deficit jellemzi. Az alábbi adatok jellemzik a tendenciát:

Termékek kereskedelme:

- EU export Kínába 2010-ben (2009-hez viszonyítva): 113,1 milliárd EUR (+38 %)
- EU import Kínából 2010-ben (2009-hez viszonyítva): 281,9 milliárd EUR (+31 %)

Szolgáltatások kereskedelme:

- EU szolgáltatások kereskedelme Kínában 2009-ben: 18 milliárd EUR
- EU szolgáltatási import Kínából 2009-ben: 13 milliárd EUR

Külföldi közvetlen beruházás:

- EU beruházás Kínában 2009-ben: 5,3 milliárd EUR
- Kína beruházása az EU-ban 2009-ben: 0,3 milliárd EUR

Kína többé már tekintendő fejlődő országnak. Saját jogú ipari erővel rendelkező ország. Ezért az Európai Uniónak új kooperációs stratégiát kell ösztönöznie Kínával, „a gyorsan növekvő gazdasági óriással”.

EU szociális közös projekt a klímaváltozásról és ennek következményeiről a textil-, a ruházati és a bőripari területen – A foglalkoztatásra kiható következmények

2011 májusában az EU szintű szociális partnerek hivatalosan benyújtották a címben megnevezett EU projektet. Ezeknek az a célja, hogy meghatározzák azon alágazatokat a textil-, a ruházati és a bőriparban (összefoglaló rövidítéssel: TCL), amelyeket közvetve vagy közvetlenül érint az EU klímaváltozási szabályozása és/vagy az energia- és fűtési árak várható emelkedése, annak érdekében, hogy értékelni tudják a szén-monoxid kibocsátást, valamint hogy értékelni tudják az ezekben az ágazatokban végbemenő lehetséges változásokat (energiahatékonyság javítása, technológiai változások, összeolvadások, termelési és piaci fejlődés, hatás a kis- és középvállalkozásokra).

A kezdeti elemzések után a kutatás arra fog koncentrálni, hogy ezek a változások hogyan érintik a foglalkoztatást a textil-, a ruházati és a bőripari alágazatokban. Ennek alapján javaslatokat fognak megfogalmazni a foglalkoztatás és a képzési szükségletek kezelésének előrejelzésében az „éppen átmenet a zöldebb gazdaság” kontextusában.

Az első Európai Szakképzési Tanács bevezetése a textil-, a ruházati és a bőriparban

A textil-, ruházati és bőripar által indított első olyan ágazati kezdeményezés, amely tökéletes összhangban van az Európa 2020 stratégiával annak érdekében, hogy EU-szerte több és jobb munkahelyet hozzanak létre ezekben az iparágakban. Ehhez a szociális partnerek egy internetes hálózatot létesítenek amely több mint 27 országot fed majd le és több mint 400 jogi személyiséget/partnert involvál.

A textil-, ruházati és bőripari EU szintű szociális partnerek (ETUF:TCL, EURATEX, COTANCE) 2011. december 6-án, a témát felölelő projekt zárókonferenciáján nemzetközi képviselők jelenlétében aláírták erről szóló megállapodásukat.

A konferenciát *Jean-Francois Lebrun*, az EU Bizottság Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Főigazgatóságának vezetője nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta: „A mai nap fontos nap az EU Bizottság stratégiájának beiktatásáról, hiszen olyan ágazatok szakképzési tanácsa kerül beiktatásra, amely tökéletesen és teljes mértékig illeszkedik az Európa 2020 Stratégiába. Elkötelezetek vagyunk a – Napirend új szakképzettségek és munkahelyek – zászlaja alatt arra, hogy konkrét akciókkal támogassuk azokat a lépéseket, amelyek mára és holnapra a megfelelő szakképzettségekre és munkahelyekre fókuszálnak. Az EU Bizottság támogatni fogja azon kezdeményezéseket, amelyek megpróbálnak választ adni a szakképzett munkaerő fontosságára, szükségességére, olyan fontos és innovatív ipari ágazatok részére, mint a textil-, a ruházati és a bőripar. Reméljük és számolunk is azzal, hogy mind a szociális partnerek, mind pedig az obszervatóriumok teljességgel elkötelezik magukat, hogy ezt az eszközt sikerre vigyék, nem csak

saját ágazataik számára, hanem egyben példamutatás-ként más ágazatok számára is.”

A textil-, ruházati és bőripar számára az Oktatási és Képzési Európai Tanács (rövidített angol nevén: EU TCL Skills Council) olyan kezdeményezés az ETUF:TCL, az EURATEX és a COTANCE részéről, amelyet projekt keretén belül az EU Bizottság Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Főigazgatósága finanszírozott.

Luc Triangle (ETUF:TCL) álláspontja szerint „Az európai textil-, ruházati és bőripar számára eljött az az idő, hogy a munkapiac változásait szem előtt tartva demonstrálhassa, hogy ezek az iparágak Európát szociálisan fenntartható meghajtó erejű, tudás alapú gazdagsággá tehetik, ezáltal hozzájárulva a verseny alapú EU iparhoz.”

Francesco Marchi (EURATEX) nyomatékosította, hogy „Számos európai ipari képviselő, valamint a BusinessEurope és az ETUC képviselőinek mai jelenléte bizonyítéka annak, hogy a képviselt iparaink egy olyan „körutat” nyitnak meg, amely talán az a bizonyos hiányzó láncszem lehet ahhoz, hogy ténylegesen erősítsük és támogassuk a szakképzettséget, hogy a tagállamokon keresztül a teljes EU-ban fenntarthatassák versenyhelyeztük és folyamatosan rávilágítanak arra a tényre, hogy Franciaország, Belgium, az Egyesült Királyság, Olaszország és Spanyolország ezen iparaiban a kulcsszereplők elkötelezettsége elvezet oda, hogy ösztönözzön más tagállamokat is arra, hogy hasonló megközelítéseket erősítsenek és csatlakozzanak arra a hálózatra, amely végül öntámogatóvá válhat. A jó gyakorlatok információjának cseréje számos kis- és középvállalkozás számára lehetőséget adhat, hogy megfelelően szakképesített tehetséges munkaerőt találjanak.”

A hálózatra alapozva számos, már meglévő nemzeti obszervatórium kötelezte el magát – FORTHAC (FR), COBOT (BE), IVOC (BE), SKILLSET (UK) –, de a sort még bővítik más kulcsszereplők is ezekből az iparágakból: nemzeti ágazati szervezetek, egyetemek, kutatóközpontok, vállalatok, közhatóságok, szakszervezetek, technikai/műszaki intézetek stb.

Gustavo Gonzales Quijano (COTANCE) arra világított rá, hogy „az EU TCL Skills Council kisebb cégeket, munkavállalókat, szakszervezeti vezetőket, oktatókat, kormányzati képviselőket is „összehoz”, ezáltal széles körben ad lehetőséget számos téma felölelésére, mint például a technológiai változás, a minőségi szabványok, a tervezés, a humán erőforrás fejlődése. Az EU szintű szociális partnerek involváltságukkal hozzájárulnak ezen eszköz, lehetőség sikeréhez, nyitottságot és átláthatóságot biztosítva a rendszerhez.”

Az EU TCL Skills Council tevékenységét támogatva egy internetes oldalt nyitottak meg, amely információkra, a jó gyakorlatok publikálására ad helyet. A Tanácsnak alapvető célja tehát, hogy javítsa az európai munkaerő minőségét, segítse a vállalkozásokat, a munkavállalókat, a tanulókat, hogy rugalmasabban vállalják fel a versenyigények változásait, hogy biztosítsák az európai textil-, ruházati és bőripar fenntarthatóságát az innováció és kreativitás nemzetközi szintjén.

A konferencia záró akkordjaként bemutattak egy video kisfilmet az EU TCL Skills Councilről, a lehetőségekről, a feladatokról, a kihívásokról, a vízióról és a várható eredményekről. A film az alábbi címen található:

http://www.youtube.com/watch?v=mT_RSgSE2cA&no_redirect=1